

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

**МУКАЧЕВО
15 ГРУДНЯ 2022 РОКУ**

УДК

*Розглянуто і схвалено
кафедрою теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету
(протокол № від 2022 р.)*

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № від 2022 року)

Рецензенти:

Наукове консультування і редагування: доктор педагогічних наук, професор Товканець Г. В.

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (15 грудня 2022 р., Мукачево)
/ За заг. ред. Г. В. Товканець: – Мукачево: Вид-во МДУ, 2022. – 83 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-2), Гангур Г. В. (ПО-2).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

©Мукачівський державний університет, 2022

ЛЕХМАН О. Ю., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Соціально-психологічні аспекти становлення та розвитку особистості молодшого школяра	43
ЛІЗАНЕЦЬ К. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особливості формування комунікативної компетентності у здобувачів початкової освіти	45
МАКАРЕВИЧ О. В., МАЙБОРОДА І. Е. Використання інтерактивних методів та форм роботи в освітньому процесі Нової Української школи	47
МАРУШКА М. В., ЛІБА О. М. Формування в молодших школярів початкових уявлень про дробі	49
МАТВІЮК А. О., ЛАЛАК Н. В. Формування фінансової грамотності здобувачів початкової освіти на уроках «я досліджую світ»	51
МИКУЛЯК М. Б., ЛІБА О. М. Технологія розвивального навчання як засіб формування пізнавального інтересу на уроках математики в початковій школі	51
НАЗДРАВЕЦЬКА Є. П., БУЧЕЛЛА М. І., МИХАЙЛОВА К. В. Зв'язок базового компоненту дошкільної освіти з концепцією нуш	55
НІМЕЦЬ С. М., ЛІБА О. М. Використання STEM-технологій на уроках математики в початковій школі	51
ОХРИМЧУК М., ЛІБА О. М. Методичні основи формування геометричних понять в учнів початкових класів в умовах реалізації концепції НУШ	51
ПАНЬКІВ Е. І., ЧЕКАН О. І. Підготовка учителів-логопедів в умовах ЗВО	60
ПНЯШКО Я. М., МОЛНАР Т. І. Превентивне виховання в системі педагогічної діяльності вчителя початкових класів	62
ПОПКО Д. О., БРИЧОК С. Б. До проблеми дисциплінованої поведінки учнів у школах України її пол. хіх – початку хх століття	64
РОЛЯ А. Й., РУСИН Ю. В., ЛАЛАК Н. В. Роль народознавства у формуванні світоглядних уявлень молодших школярів	66
СІДОР Ю. І., МАЙБОРОДА І. Е. Формування компетентностей молодших школярів у процесі вивчення мистецької освітньої галузі	68
СІДОР Ю. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Формування сучасних компетентностей у молодших школярів	70
СУХОДОЛЬСЬКА Ю. М., МОЛНАР Т. І. Особливості розвивального освітнього середовища в Новій Українській Школі	72
ТОВТИН Х. В., ЛАЛАК Н. В. Підготовка майбутніх учителів до викладання інтегрованого курсу «мистецтво» у початковій школі	74
ТУРІНА М. Г., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Використання інноваційних педагогічних технологій в освітньому процесі Нової Української Школи	77
ХИМИНЕЦЬ К. І., МИКУЛІНА А. К. Естетичне сприймання як засіб розвитку особистості молодших школярів	79

Таким чином, розвивальне освітнє середовище – відносно нове поняття, що ввійшло в тезаурус педагогіки та психології лише в останнє десятиліття. Його зміст не можна вважати однозначно визначеним і сталим, але більшість фахівців використовують поняття розвивального освітнього середовища для цілісного опису специфічних особливостей конкретного закладу освіти. Узагальнення різноманітних підходів до визначення поняття дозволяє зробити висновок, що розвивальне освітнє середовище – це сукупність духовно-матеріальних умов функціонування закладу освіти, що забезпечують саморозвиток вільної й активної особистості, реалізацію творчого потенціалу дитини.

Список використаних джерел:

1. Бондар Л. Удосконалення системи розвивального навчання в школі. Сучасні шкільні технології. 2004. Ч. 1. С. 104–107.
2. Буряк В. Методологічні основи розвивального навчання. Рідна школа. 2019. № 5/6. С. 3–7.
3. Волкова Н. П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Видавничий центр «Академія», 2001. 576 с.

Товтин Х. В. студентка ПО-1сп

Науковий керівник:

доцент к. теорії та методики поч. освіти,

к. пед. н. Лалак Н. В.

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «МИСТЕЦТВО» У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Реформи в сучасній системі освіти та соціальні процеси, що відбуваються в Україні, сприяють створенню належних умов для розвитку творчих умінь і художнього мислення школярів. Відповідно на часі постало завдання - сформувавати педагога-новатора, здатного діяти креативно, приймати важливі педагогічні рішення, бути активним учасником змін та реформ. у сфері освіти. Насамперед, важливу увагу слід приділити художньо-естетичному розвитку здобувачів початкової освіти. Відповідно до Державного стандарту початкової освіти учень як «здобувач освіти: виявляє художньо-образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва; пізнає мистецтво, інтерпретує художні образи, набуваючи емоційно-чуттєвого досвіду, виявляє ціннісне ставлення до мистецтва; пізнає себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво» [1]. В контексті впровадження Нової української школи (НУШ) особливе місце посідає інтегрована діяльність.

Проблемні аспекти виокремлення інтегрованого підходу як нової складової освітнього процесу досліджують науковці та методисти. Зокрема питання впровадження інтегрованого підходу в початковій школі та його значення для

формування особистості здобувача вищої освіти досліджували Є. Белкіна, М. Вашкевич, О. Гайдамака, А. Зимульдінова, Н. Максименко, Л. Масол, О. Калініченко, Т. Крижанівська, Н. Незнанова, І. Руденко, О. Рудницька, Г. Шевченко, Б. Юсов та ін.

Завдання сучасного вчителя початкової школи - забезпечити всебічний розвиток учня, його талантів та здібностей, сприяти формуванню громадянина, активного патріота своєї держави. З огляду на це та на потребу оновлення підходів до надання знань, формування ключових і предметних компетентностей у здобувачів освіти виникло поняття «інтеграція». Інтеграція (від лат. *integer* - повний, цільний) - це створення нового цілого на основі виявлення однотипних елементів і частин із кількох раніше розрізнених одиниць (навчальних предметів, видів діяльності та ін.) [2]. Уважається, що використання інтегрованого підходу дає учням більшу можливість саморозвиватися, узагальнювати, порівнювати, робити висновки тощо.

Мистецька освіта є посередником між суспільно значущими культурними цінностями й особистісними цінностями людини та забезпечує набуття базових компетентностей (загальнокультурних, художньо-пізнавальних, комунікативних тощо), формує прагнення і здатність до художньо-творчої самореалізації і духовного самовдосконалення протягом життя [3].

Система художньо-творчої діяльності в курсі «Мистецтво» включає в себе роботу з механізмами відображення та зображення. Беручи до уваги аспекти інтегрування предметів в освітньому просторі, сучасним педагогам варто виокремити у дітей виховання емоційності, фантазії, любові до праці, креативності, уваги, уваги. З огляду на це, саме образотворча діяльність дуже добре поєднується з музикою. Курс включає в себе поєднання двох змістових ліній початкової мистецької освіти – музичного та образотворчого мистецтва. Уважається, що під час такої взаємодії, відбувається активніше засвоєння духовно-світоглядних принципів та орієнтацій, збагачення внутрішнього світу, концентрація на світі культури та мистецтва.

У контексті підходів до інтегрованого змісту навчальних дисциплін закладів освіти, доцільним є переформатування підготовки вчителя до викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» у початковій школі. Успішна підготовка кваліфікованого педагога може здійснюватися лише тоді, коли відбудеться докорінна перебудова його педагогічної діяльності. В ЗВО проводиться спеціальна теоретична та практична підготовка фахівців галузі початкової освіти. Відповідно до цього, акцентується увага майбутніх фахівців на аналізі програм, нормативних документів, створення календарно-тематичного планування. Інституційне навчання здійснюється шляхом осмислення програм та нормативних документів, розуміння сутності інтеграції, підбору методів, засобів і способів для використання на конкретному етапі уроку, розумінні структури типів інтегрованих уроків мистецтва, готовності до моделювання чи проведення інтегрованого уроку. Принцип варіативності стосується і добору вчителем відповідних методик і технологій. Методика викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» передбачає пошук різноманітних зв'язків, художніх

зіставлень, емоційно-образних аналогій і паралелей між видами мистецтв [4, с. 76].

Не менш важливим завданням є процес формування у студентів уміння користуватися новими нестандартними техніками у реалізації інтегрованого підходу у курсі «Мистецтво». Вважаємо доцільним посилення розвитку світогляду здобувачів вищої освіти через участь у семінарах, вебінарах; відвідування виставок, музеїв, картинних галерей; проведення семінарських та практичних занять з розвитку умінь та навичок створення різних видів образотворчої діяльності. Вважаємо доцільним введення в освітній процес більшої кількості завдань на моделювання та проведення інтегрованих уроків у початковій школі, створення інтегрованих завдань тощо. Така підготовка майбутнього вчителя спонукатиме його до використання інтегрованого підходу у своїй роботі, вміння поєднувати те, що на перший погляд поєднати неможливо, розуміти освітній процес у всіх його взаємозв'язках та взаємозалежностях. Тільки за умови здійснення нових підходів, зміни методів у формуванні особистості майбутніх педагогів, можна втілити в життя реформи НУШ.

Список використаних джерел:

1. Державний стандарт початкової освіти (МОН України). URL: www.mon.gov.ua (дата звернення: 12.04.2020).
2. Зимильдінова А. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до здійснення інтегрованого вивчення предметів за галузями знань. Молодь і ринок. 2014. № 8. С. 89–94.
3. Масол Л. М., Гайдамака О. В., Белкіна Е. В., Калініченко О. В., Руденко І. В. Методика навчання мистецтва у початковій школі: Посібник для вчителів: Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2006. 256 с.
4. Незнанова Н. І. Впровадження інтегрованого курсу «Мистецтво» у шкільну мистецьку освіту. Актуальні питання мистецької педагогіки. 2013. № 2. С. 74–77.
5. Вашкевич М. Підготовка майбутніх вчителів початкової школи до впровадження нестандартних технік зображення на уроках образотворчого мистецтва. Молодь і ринок. 2019. № 9. С. 167–172.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>